

Fisioteràpia en Geriatria

Codi: 102975

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Fisioteràpia	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Olga Herminia Torres Bonafont

Correu electrònic: olga.torres@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Montserrat Grau Pellicer

Jordi Mascaro Lamarca

Esther Francia Santamaria

Prerequisits

No hi ha prerequisits de matrícula. L'equip docent recomana haver cursat i assolit les assignatures de primer i segons curs de Fisioteràpia.

Objectius

Coneixements de les bases de fisioteràpia en geriatria per atendre (tractar) als pacients geriàtrics desde una visió integral.

Comprensió i maneig bàsic de les principals síndromes geriàtriques i malalties que poden influir en el procés de la fisioteràpia.

En el context actual es fa necessari el coneixement de la fisioteràpia en geriatria, degut a l'augment de l'esperança de vida que en part comporta una alta prevalència de malalties cròniques i discapacitats.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Aplicar els mecanismes de garantia de qualitat en la pràctica de la fisioteràpia, segons els criteris reconeguts i validats.
- Demostrar que té coneixement de la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.
- Demostrar que té prou coneixement dels mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics, encaminats a la terapèutica clínica.

- Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia d'acord amb els criteris d'adequació, validesa i eficiència.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Integrar, a través de l'experiència clínica, els valors ètics i professionals, els coneixements, les habilitats i les actituds pròpies de la fisioteràpia per resoldre casos clínics concrets en l'àmbit hospitalari, extrahospitalari, i de l'atenció primària i comunitària.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Participar en l'elaboració de protocols assistencials de fisioteràpia basats en l'evidència científica i fomentar activitats professionals que dinamitzin la recerca en fisioteràpia.
- Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
- Resoldre problemes.
- Treballar en equip.
- Valorar l'estat funcional del pacient considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
3. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
4. Aplicar els mètodes, procediments i actuacions de fisioteràpia en les diferents especialitats clíniques que tracten les afeccions pròpies de la geriatria.
5. Aplicar els procediments adequats de valoració de fisioteràpia en geriatria, amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació i la seva possible repercussió funcional.
6. Comunicar fent un ús no sexista del llenguatge.
7. Descriure i analitzar els mecanismes de garantia de qualitat en els processos d'atenció fisioterapèutica en geriatria.
8. Descriure i analitzar els protocols assistencials de fisioteràpia basada en l'evidència en les alteracions en geriatria.
9. Descriure les bases de la valoració en geriatria.
10. Descriure les lesions i les malalties en geriatria i identificar les manifestacions que apareixen al llarg del procés, així com la seva etiologia i els tractaments mèdics, quirúrgics i de rehabilitació associats.
11. Dissenyar exercicis i activitats terapèutiques per a les malalties i lesions geriàtriques.
12. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
13. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
14. Identificar les principals desigualtats de sexe/gènere presents a la societat.
15. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
16. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
17. Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
18. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
19. Proposar noves maneres de mesurar l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
20. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
21. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
22. Resoldre casos clínics susceptibles de tractament fisioterapèutic en l'àmbit de les afeccions en geriatria.
23. Resoldre problemes.
24. Treballar en equip.
25. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
26. Valorar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

- Geriatria i gerontologia. Antecedents històrics. Perfils de pacients ancians.
 - Demografia i epidemiologia de l'envelliment.
 - Canvis fisiològics associats a l'envelliment en òrgans i sistemes.
 - Canvis psicològics i característiques socials de la població anciana.
 - Fragilitat: concepte i avaluació.
 - Teories de l'envelliment: conceptes de edat cronològica i biològica.
 - Avaluació geriàtrica integral (I): Concepte i definició. Elements i principis bàsics de l'avaluació geriàtrica. L'avaluació mèdica. Història clínica en geriàtrica .
 - Avaluació geriàtrica (II): La capacitat funcional, concepte, significat i instruments d'avaluació. L'estat mental (cognitiu i emocional), concepte i instruments d'avaluació. L'avaluació social i el seu significat.
 - Comunicació amb el pacient ancià i família.
 - El treball en equip en geriatria i gerontologia. Equip interdisciplinari.
 - Prevenció en geriatria. Concepte d'envelliment saludable. Vacunes.
 - Activitat física beneficis i prevenció.
 - Principis generals de la rehabilitació en geriatria. Factors pronòstics de recuperació funcional.
 - Nivells assistencials de la rehabilitació.
 - Estratègies per millorar la detecció i el tractament del dolor.
 - Malalties més freqüents en pacients ancians.
 - Síndromes geriàtrics
1. - Síndrome d'immobilitat. Conseqüències fisiopatològiques de l'enllitament. Complicacions de la immobilitat
 2. - Úlceres per pressió. Avaluació del risc. Aspectes mèdics de la prevenció i tractament.
 3. - Incontinència urinària en la població anciana. Tipus d'incontinència.
 4. - Nutrició en el ancià. Anorèxia en ancians.
 5. - Principis bàsics de farmacologia adaptats al pacient ancià. Polifarmàcia.
 6. - Estrenyement
 7. - Infeccions
 8. - Delirium o síndrome confusional agut. Definició, aspectes clínics, factors predisponents i factors precipitants, maneig, tractament i evolució.
 9. - Demència
 10. - Depressió en el ancià: aspectes clínics i diagnòstics. Tractament amb mesures farmacològiques i no farmacològiques. La depressió i les malalties cròniques.
- Trastorns de la marxa en ancians: canvis de la marxa associats a l'envelliment. Causes de trastorns de la marxa. Equilibri.
 - Psicomotricitat.
 - Caigudes: epidemiologia, causes i conseqüències. Factors de risc de caigudes. Avaluació de l'ancià amb caigudes. Intervenció i prevenció.
 - El malalt geriàtric en situació terminal: definició i criteris i actituds. Síndrome de la davallada.
 - Productes de suport i de l'entorn.
 - Aspectes ètics en el malalt geriàtric.
 - Abús i maltractament en l'ancià.

Metodologia

La docència es basa en classes teòriques i seminaris.

Cal tenir present que la metodologia i l'avaluació segons instruccions, poden patir canvis en funció de la situació sanitària de la covid19.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES DE AULA I PROBLEMES (PAUL)	15	0,6	5, 7, 8, 10, 11, 13, 17, 22, 23, 24
TEORIA (TE)	30	1,2	4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 22
Tipus: Autònomes			
ELABORACIÓ DE TREBALLS	34	1,36	4, 7, 8, 10, 13, 24
ESTUDI PERSONAL	70	2,8	4, 5, 7, 8, 10, 11, 22

Avaluació

La prova escrita tindrà una durada d'una hora i serà un test de resposta múltiple amb 40 preguntes (4 opcions per pregunta amb penalització resposta errònia -0,25). Nota mínima per aprovar 5 sobre 10. (50%)

L'avaluació continuada es farà mitjançant la revisió dels treballs escrits tant en grup com individuals i la participació en els seminaris. Nota mínima per aprovar 5 sobre 10. (40%)

Art 116.8. Quan es consideri que l'estudiant no ha pogut aportar prou evidències d'avaluació en l'acta es consignarà aquesta assignatura com a no evaluable.

Pels estudiants que no superin l'assignatura es programarà una prova de recuperació segons calendari.

Podrien haver modificacions en aquest sistema d'avaluació en funció de la situació d'alerta sanitària per la covid19.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència (participació en classes i seminaris)	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26
Lliurament de treballs escrits	40%	0	0	4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 17, 22, 23, 24
Prova escrita. ítems d'elecció múltiple	50%	1	0,04	4, 7, 8, 9, 10, 17, 22, 23

Bibliografia

- Guillén Llera F, Pérez del Molino J, Petidier Torregrossa R. Síndromes y cuidados en el paciente geriátrico. 2ªed. Elsevier Masson, S.A. Barcelona, 2008.
- Abizanda P, Rodríguez-Mañas L. Tratado de Medicina Geriátrica: Fundamentos de la Atención Sanitaria a los mayores. Eds. Elsevier España, S.L.U. Barcelona, 2015.
- Rebelatto, Jose Rubens Da, Fisioterapia en geriatría. Interamericana. Mc Graw-Hill. Madrid 2005.
- Montagut, F / Flotats G. Rehabilitación domiciliaria: principios e indicaciones y programas terapéuticos. Masson. Barcelona 2005.
- Dotte, Paul. Método de movilización de los pacientes. Masson. Barcelona 2010.
- Geriatrics at your fingertips : 2018 / David B. Reuben, et al. American Geriatrics Society | 2018 | 20th Edition. Disponible a la biblioteca presencial J Laporte.
- www.segg.es (Sociedad Española de Geriatría y Gerontología)
- www.americangeriatrics.org (American Geriatrics Society)

9. www.fisioterapeutes.com

Programari

no cal programari especific